

MARTXOAK 8 – EMAKUMEAREN NAZIOARTEKO EGUNA ADIERAZPEN INSTITUZIONALA

ZAINZA BERDINTASUNEAN. Emakumeen egitekoa Pandemian eta zaintzaren Krisi Globalean

1952an martxoaren 8a Emakumearen Nazioarteko Eguna ezarri zuen Nazio Batuen Batzar Nagusiak (NBE). Hainbat urtetan euren eskubide laboral, ekonomiko, politiko eta sozialak aldarrikatzeak aldaketak ekarri ditu legeetan, gizartean nahiz kulturaren, eta gizarteak berdintasun- eta demokrazia-maila handiagotarantz aurreratu dituzte.

Baina emakumeen borroken garaia ez da amaitu. Mundu osoan eta gure tokiko komunitateetan oraindik ere emakumeenganako bereizkeriak eta ezberdintasunak daude, emakume izate hutsagatik.

Hau guztiari bizi dugun krisi sistemikoan gehitu behar zaio, beste krisi batzuekin gurutzatu eta erlazionatzen dena; esaterako, ekologikoa eta zaintza-arlokoa. Pandemiak agerian utzi ditu mugimendu feminista eta emakumeen kolektiboak egiten ari ziren zenbait aldarrikapen: giza bizitza zaurgarria dela, giza ingurunearen, ingurumenaren eta ingurune komunitarioaren guztiz mendekoa gainera. Ezerk ez du garrantzia handiagoa izan behar bizitza zaintzeak baino, pandemia dela-eta muturreraino prekario bihurtu eta ahuldu den bizitza.

Martxoaren 8an, Emakumeen nazioarteko egunean, pandemiak eta honen kudeaketak baldintzatutako urte honetan, aintzat hartu beharra dago emakumeek pandemia eta beraren ondorioak borrokatzeko mundu osoan egindako ekarpena. Zaintzaren ardura emakumeei egokitu zaie, bai zerbitzu publikoetan (osasungintza, hezkuntza, gizarte-zerbitzuak, merkataritza eta elikadura, ...) eta baita etxeetan ere; eta batez ere beraiek eraman dute krisi sanitario eta sozial honetan funtsezkoak izan diren zerbitzu askoren zama. Emakumeen artean ere banaketa desorekatua da, klase sozialaren, arrazalizioaren eta migrazio-estatusaren arabera. Gainera, kasurik gehienetan egoera prekarioan egindako lanak dira.

Berdintasunik gabeko banaketa horrek, gainkargaz gain, eta emakumeen osasunari eta bizikaltateari dakartzkien ondorioez gain, zaintza-sistemaren prekaritatea ere azaleratu du, eta lehendik ere bazeuden desberdintasunak areagotu ditu. Gure gizarte-ereduak familiaren, eta, neurritz kanpoko proportzioan, emakumeen esku uzten ditu zaintza gehienak, bai ordainpekoak eta baita ordaingabeak ere; oso gutxi izaten dira eremu publikoan. Bestalde, egoera eta estatus okerreneko emakumeek (guraso bakarreko familien buruak, behartsuenak, kolektibo zaurgarrietakoak, indarkeria matxistaren biktimak...) neurri handiagoan jasaten dituzte zaintza-zamaren ondorio negatiboak.

Ondorioz, gizarteak bere aitortpena adierazteko moduak konpromiso irmoa izan behar du, berdintasunik gabeko banaketa bidegabe horri euskarria ematen dioten genero-arrakalak borrokatzeko konpromisoa. Desberdintasun horiek agerikoak dira emakumeek funtsezko zerbitzuetan egiten duten lanaren baldintzen prekaritateari begiratuz gero. Bada garaia zaintza-lan guztiei dagokien balioa emateko, eta aurrera egiteko erantzunkidetasun handiagoko eredu baterantz, pertsona guztientzat ekitate eta ongizate handiagoa sortzeko.

Horregatik, **Debako Udalak**, bere eskumenen esparruan, honako **konpromisoak** hartzen ditu:

1. 2020an osatutako II. berdintasun planean bildutako neurriak urtez urte betetzea.
2. Kolektibo zaugarrienen egoerari eta beharrezanean buruzko azterketa egitea, eta horiei aurre egiteko premiazko neurriak martxan jartzea.
3. COVIDaren krisiaren eragina arintzeko onartzen diren neurri guztietan genero-ikuspuntua txertatzea.
4. Konponbide bideragarriak aztertzea eta ezartzea adingabekoen eta mendekotasuna dutenen zaintzari laguntzeko tokiko zerbitzuentzat, zaintza baldintza duin eta bidezkoetan egin dadin saiatuz edo/eta erraztuz.
5. Berdintasuneko tokiko politikak garatzeko eta generoa tokiko politika guztietan zeharlerro izateko erabiltzen diren giza-baliabideak eta baliabide tekniko eta ekonomikoak sendotzea eta babestea.

Gainera, herritarrei dei egiten diegu egun honen baitan eragile ezberdinek antolatutako aldarrikapen eta ekintzetan parte hartzera.

Deban, 2021eko martxoaren 4an.